

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1029/20-T

Název	Univerzitní mateřská škola VŠB-TUO
Sídlo	17. listopadu 15/2172, 708 00 Ostrava - Poruba
E-mail	vlasta.tobolikova@vsb.cz
IČ	01827481
Identifikátor	691005362
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Vlasta Tobolíková
Zřizovatel	Vysoká škola báňská – Technická univerzita
Místo inspekční činnosti	17. listopadu 15/2172, 708 00 Ostrava - Poruba
Termín inspekční činnosti	21. 9. 2020 – 23. 9. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Organizace Univerzitní mateřská škola VŠB-TUO (dále „škola“, „MŠ“) zajišťuje předškolní vzdělávání ve třech třídách. Nejvyšší povolený počet dětí je 60, ke dni inspekční činnosti bylo v MŠ zapsáno 51 dětí. Ve třídě primárně určené pro děti nejstarší věkové kategorie se vzdělávalo 12 dětí, z čehož měly dvě děti odloženou školní docházku. Děti od dvou do pěti let, byly vzdělávány ve dvou věkově smíšených třídách, kde se také vzdělávalo jedno dítě cizinců bez znalosti českého jazyka.

Školní stravování je zajištěno na základě smlouvy školní jídelnou Základní školy, Ostrava - Zábřeh, Kpt. Vajdy 1a.

Informace o dění ve škole byly částečně zveřejňovány na nástěnkách v šatnách dětí, a omezeně na internetových stránkách www.vsb.cz

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci od založení školy v roce 2013. V souladu s doporučením inspekce při předchozí inspekční činnosti absolvovala studium k doplnění odborné kvalifikace pro předškolní vzdělávání. Školní vzdělávací program má škola zpracován standardně a všichni aktéři vzdělávání jej akceptují.

Při rozvoji školy se ředitelka průběžně, v rámci operativního řízení, věnuje zejména optimalizaci věcných podmínek pro vzdělávání. V poslední době se jednalo o pořízení pomůcek na podporu polytechnického vzdělávání, ICT vybavení, vybavení pro odpočinek dětí a jiné učební pomůcky, které jsou v průběhu vzdělávání dětem k dispozici. Z inspekční činnosti vyplývá, že je nezbytné doplnit vybavenost školy o pomůcky k podpoře námětových her a materiálů pro děti mladší tří let tak, aby nabídka, zejména grafomotorických aktivit byla pro tuto věkovou kategorii přínosná. Škola také nedisponuje zázemím pro pedagogy, které by bylo vhodným prostředím pro jejich vzájemné konzultace a rozhovory s rodiči.

Ve strategiích řízení je podceňena oblast pedagogického rozvoje školy. Nedochozí zde ke koncepčnímu plánování se zaměřením na zlepšování efektivity vzdělávání, nebyl dokladován účinný systém vyhodnocování kvality školy. Nedostatkem pedagogického řízení je také nevýrazná metodická podpora jednotlivých učitelek včetně začínajících i vlastní hodnocení pedagogické praxe ředitelky. Plán kontrolní a hospitační činnosti a plán dalšího vzdělávání pedagogů nebyl pravidelně aktualizován s ohledem na časté personální změny. Hospitační činnost ředitelky měla většinou formu nahodilých vstupů do tříd bez zaměření na hlubší vhled do organizace a obsahu vzdělávání. Hospitační záznamy popisují průběh sledovaných činností, ale nejsou účinnou zpětnou vazbou pro učitelky. Pravidelně byly organizovány pedagogické rady, avšak řešeny na nich byly převážně provozní a organizační záležitosti, nikoliv kvalita organizace a forem poskytovaného vzdělávání. Realizovaný systém proto vykazuje značné nedostatky v provádění kontrolní i metodické činnosti a neumožňuje vyvozování závěrů pro zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Vícezdrojové financování a aktivní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků umožňuje realizaci školního vzdělávacího programu ve stanoveném rozsahu. Škola se iniciativně dlouhodobě zapojuje do projektů (např. projekty financované Statutárním městem Ostrava projekt „Podpora rozvoje bilingvní a cizojazyčné výuky“, projekt „Malí objevitelé a badatele“, a „Polytechnika hravě“).

Vzdělávání dětí zajišťovalo 6 pedagogů, včetně ředitelky školy. Pedagogický tým byl posílen o chůvu a školní asistentku. Od poslední inspekční činnosti realizované ve školním roce 2013/2014 se výrazně změnila personální podmínky. Vedení školy se nedaří pracovní

tým stabilizovat. Odchody specialistů výrazně omezily možnosti školy poskytovat logopedickou a speciálně pedagogickou podporu. Většina pedagogů disponuje pedagogickou praxí do tří let a jedna z učitelek je studentkou oboru předškolní pedagogika. Vzhledem k nutnosti zajistit provoz školy od 6:30 do 17:30 hod. dochází ke slučování tříd v ranních a odpoledních časech. Tato vedením školy nevhodně nastavená organizace přináší nižší efektivitu vzdělávací nabídky zejména pro třídu nejstarších dětí, které přecházejí do jiných tříd i třikrát denně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání se ve všech třídách vyznačoval organizačním oddělením spontánních a řízených činností. Po většinu provozní doby převažovaly spontánní aktivity, kdy měly děti volný přístup ke hračkám a učebním pomůckám, učitelky zásadním způsobem neovlivňovaly jejich výběr a spíše usměřňovaly sociální kontakty. Řízená činnost byla dominantně směřována do doby mezi cca 9:00 a 10:00 hodinou. Tento pravidelný režimový prvek, vyplývající ze školou stanovené organizace vzdělávání, omezoval rozsah cílené vzdělávací nabídky a její motivační účinnost, neumožňoval provázanost spontánních a řízených činností.

Při organizování cílených pedagogických aktivit převládaly ve všech třídách méně účinné frontální aktivity ve formě rozhovoru, vysvětlování nebo samostatné práce dětí s pracovními listy, výtvarné a pracovní činnosti. Pozitivem bylo využití kvalitních pomůcek či zařazování hudebních a pohybových vstupů pro povzbuzení zájmu dětí. Vzdělávacím aktivitám také scházela diferenciacce, která by zohledňovala dosažené schopnosti a dovednosti dětí v jednotlivých oblastech. Vzhledem k věkovým zvláštostem tříd je uplatňovaná organizace hodnocena jako neefektivní zejména ve věkově smíšených třídách pro děti od dvou do pěti až šesti let. Vzdělávání ve třídě nejstarších dětí omezoval způsob každodenní organizace třídy bez zajištění kontinuity ve vzdělávání. Docházelo ke slučování s jinými třídami, nebyla zajištěna návaznost programu a vhodnost učebních pomůcek i hraček pro nejstarší věkovou skupinu. Z inspekční činnosti vyplynulo, že je ve škole nezbytné poskytovat učitelkám výraznější metodickou podporu s využitím inspirativních přístupů některých pedagogů.

Program tříd byl významně orientován na adaptaci dětí na prostředí MŠ. Pozitivně je hodnoceno, že přístup učitelek byl empatický, přihlížely k aktuálnímu stavu, potřebám dětí a byly vstřícné k požadavkům rodičů. U nejmladších dětí bylo zřejmé, že jejich adaptace na nové prostředí probíhá úspěšně, u starších dětí nebyly zřejmé žádné adaptační potíže. Vzdělávání dětí mladších tří let bylo vhodně přizpůsobeno jejich věku. Učitelky a chůva vytvořily dětem klidnou atmosféru. Kladly důraz na zvládání sebeobsluhy, rozvoj praktických dovedností, hudební, výtvarné a pohybové činnosti, jejich přístup byl citlivý. Činnosti, které připravovaly, byly z větší části promyšlené a reagovaly na aktuální potřeby dětí.

Mateřská škola je aktivní v nabídce aktivit, které zajišťují externí lektoři. Inspekce sledovala např. organizační začlenění výuky anglického jazyka do průběhu vzdělávání. Ačkoliv kvalitativně se jednalo o hodnotnou aktivitu, její realizace v průběhu dopoledního vzdělávacího bloku, plánovaná na celý školní rok, významně narušovala práci ve všech třídách.

Z analýzy režimu dne vyplynulo, že zařazování tzv. kroužků v dopoledních hodinách (angličtina 2x týdně, polytechnika 1x měsíčně, sportovní příprava 1x týdně) narušuje svou organizací kontinuitu vzdělávacích bloků, včetně pobytu venku. Kroužky jsou organizovány jen pro přihlášené děti, ostatní pracují s učitelkou ve třídě, nebo na zahradě. Odpolední

organizace kroužků 2x týdně (malý olympionik a výtvarný) od 14:45 do 15:30 již zásadně vzdělávání nenarušuje.

Ve škole také probíhala v době inspekční činnosti spolupráce se Světem techniky z Oblasti Dolní Vítkovice v Ostravě ve formě série workshopů pro děti. Děti pod vedením lektorů konstruovaly auta a objevovaly funkci magnetů. Těmto, externisty velmi dobře vedeným aktivitám, scházela další návaznost v třídních činnostech a prohlubování získaných zkušeností pedagogy školy. Z hospitační činnosti i záznamů v třídní knize bylo zjištěno, že třídní vzdělávací programy nejsou s takovými aktivitami koordinovány a jejich využití ve vzdělávací činnosti proto není dostatečně efektivní.

Všechny třídy mateřské školy organizovaly pravidelné pobyty dětí venku, a to i v odpoledních časech při vhodném počasí. Děti se zde věnovaly zejména spontánním, ojediněle i řízeným aktivitám. Z velké části využívaly školní zahradu k pohybovým činnostem a podpora zejména spontánního pohybu byla pravidelnou součástí vzdělávací nabídky. V třídních vzdělávacích programech jednotlivých tříd bylo zaznamenáno také cílené cvičení zaměřené na koordinaci pohybů a procvičování jednotlivých svalových skupin. Ze záznamů v třídních knihách ani rozhovorů s vedením školy nevyplývalo, zda se jedná o systematický přístup k řízené pohybové aktivitě.

Získávání zpětné vazby k výsledkům činnosti dětí byl spíše nahodilý proces, který nebyl dostatečně orientován na konkrétní hodnocení zaměřené na to, v čem se dítě posunulo a jak se mu práce dařila. Je zřejmé, že hodnotící mechanismy nemají ve škole jasně stanovená pravidla a učitelky intuitivně užívají zejména formulace povzbuzující děti k pozitivnímu sebevnímání.

U dětí byla respektována individuální potřeba odpočinku a spánku, avšak pobyt nespících dětí na lehátku byl nepřiměřeně dlouhý. Pestřejší klidové činnosti navazující na dopolední program nahrazovalo pouze pedagogicky necílené prohlížení knih na lehátku.

Organizace stravování dětí včetně pitného režimu zohledňovala zpřísněná hygienická opatření Covid-19. U dětí byly nenásilně vytvářeny zdravé stravovací návyky a pravidla související se stolováním. Mladším dětem byly nápomocny učitelky a chuva, které vedly děti ke správným dovednostem přiměřeným jejich věku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání vycházelo z pozorování prostředí, organizace provozu školy, hospitační činnosti, rozhovorů se zaměstnanci a analýzy dokumentace školy.

Pro sledování výsledků vzdělávání jednotlivých dětí škola zvolila systém záznamových archů, kde mají učitelky vyhodnotit dosaženou úroveň dětí v dílčích oblastech. Jejich využívání není průběžné, učitelky tyto informace nesdílejí a intervaly v záznamech (poslední záznam většinou podzim 2019) neposkytují dostatečné informace o dosažené úrovni a pokrocích dětí. Je tedy zřejmé, že systém je formální a není podkladem pro plánování individualizované nabídky vzhledem k věku dětí a jejich schopnostem.

Systém cíleného informování zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání jednotlivých dětí a realizované vzdělávací nabídce nemá škola smysluplně nastaven.

Učitelky zajišťovaly vhodné podmínky pro sociální učení přirozenou nápodobou, rozvíjely u dětí sociální kompetence, posilovaly jejich vzájemnou ohleduplnost i ochotu si pomáhat. Přirozeností byla jejich vzájemná komunikace, spolupráce i domluva. Děti ovládaly základní pohybové dovednosti, uměly zacházet s předměty denní potřeby a s různými materiály.

Uklízely hračky na určené místo, šetrně s nimi zacházely a zvládaly sebeobsluhu. Děti plnící povinné předškolní vzdělávání respektovaly dohodnutá pravidla, prokazovaly při činnostech znalosti a dovednosti s komunikativními kompetencemi, které odpovídají výstupům předškolního vzdělávání. Inspekce nezaznamenala individualizaci ve vzdělávací nabídce pro děti s odkladem povinného předškolního vzdělávání.

Při sledovaných činnostech bylo zřejmé, že děti mladší tří let se již dobře adaptovaly na prostředí školy, cítily se bezpečně a orientovaly se nejen v prostředí třídy, ale i školy a školní zahrady.

Příznivý vliv na výsledky vzdělávání má spolupráce se zřizovatelem, která je zaměřena na vzdělávání dětí v oblasti techniky a badatelských činností, což vede k rozšiřování poznatků a osvojování dovedností dětí.

Škola nemá navázanu spolupráci se základními školami v okolí. Většina dětí se dále vzdělává na Základní škole generála Zdeňka Škarvady, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace, a to vzhledem k jejímu jazykovému zaměření.

Pro dítě z cizojazyčného prostředí se ředitelka snaží nastavit systém podpůrných opatření, komunikuje s rodiči a intenzivně podporuje jeho adaptaci na podmínky školy.

Závěry

Vývoj školy

- Škola se při své činnosti řídila doporučením z minulé inspekční činnosti realizované ve školním roce 2013/2014. Zlepšila vybavení tříd učebními pomůckami i podmínky pro relaxaci a odpočinek dětí nejstarší věkové kategorie. Ředitelka si rozšířila svou odbornou kvalifikaci a absolvovala kvalifikační a manažerské studium.
- Ve škole se dlouhodobě nedaří stabilizovat pracovní tým, dochází k častými personálním změnám pedagogických i nepedagogických pracovníků.

Silné stránky

- Škola je aktivní ve spolupráci se zřizovatelem v oblasti rozšíření vzdělávací nabídky. Výsledkem spolupráce je systematická realizace projektů zaměřených na badatelské činnosti dětí.
- Pedagogové vytvářejí ve třídách pozitivní klima, které vychází z empatického a respektujícího přístupu ke každému dítěti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Způsob řízení organizace má stagnující tendenci v oblasti koncepčního přístupu k inovacím ve vzdělávání v souladu se zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a v metodické podpoře pedagogů.
- Vedení školy nerealizuje účinnou autoevaluaci procesů řízení školy a kvality vzdělávání v jednotlivých třídách.
- Škola využívá k doplnění své vzdělávací nabídky širokou škálu externích aktivit, které však nevhodně aplikuje do režimu dne. Vzhledem k tomu, že zařazování těchto činností

není obsahově ani tematicky koordinováno se vzdělávacím programem často dochází k omezení organizace vzdělávání v jednotlivých třídách.

- Příležitosti pro cílenou a motivační vzdělávací nabídku nejsou účelně využívány. Organizace vzdělávání ve třídách nenaplnuje požadavek provázanosti spontánních a řízených činností v průběhu dne.
- Není nastaven účelný a přehledný systém zaměřený na získávání informací o vzdělávacím pokroku jednotlivých dětí. Vzdělávací nabídka není dostatečně diferencována dle dosažené úrovně a potenciálu dětí různých věkových kategorií.
- Poskytování zpětné vazby dětem není součástí denních aktivit, děti neprovádějí vlastní ani vrstevnická hodnocení, nezískávají od všech pedagogů adekvátní zpětnou vazbu, která by plnohodnotně podporovala rozvoj jejich samostatného rozhodování.
- Škola se při komunikaci se zákonnými zástupci zaměřuje především na poskytování informací organizačního rázu. Systém cíleného informování o výsledcích vzdělávání jednotlivých dětí a realizované vzdělávací nabídce není nastaven.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na koncepční změny v oblasti řízení školy včetně systému metodické podpory pedagogů a nově nastavit vlastní evaluační činnost.
- Nastavit účinný systém vyhodnocování kvality vzdělávání s využitím pedagogické rady.
- Projednat organizační i obsahové změny pro vzdělávání v jednotlivých třídách.
- Koordinovat nabídku externích vzdělávacích aktivit se vzdělávacím programem a směřovat je primárně do odpoledních hodin.
- Úpravou organizace vzdělávání naplnovat požadavek provázanosti spontánních a řízených činností v průběhu celého dne a podporovat příležitosti pro cílenou vzdělávací nabídku v dopoledních i odpoledních vzdělávacích blocích.
- Zaměřit se na adresné poskytování zpětné vazby dětem, vést je k hodnocení vzájemné spolupráce a sebehodnocení v součinnosti s jejich dalším osobnostním rozvojem a motivací k učení.
- Individualizovat vzdělávací nabídku dětem s odkladem povinné školní docházky dle doporučení odborného pracoviště a diagnostických výstupů pedagogů.
- Rozšířit komunikační systém školy o poskytování informací zákonným zástupcům dětí a jejich podrobnějším seznamováním s programem, děním ve třídách a výsledky vzdělávání.
- Komunikovat se základními školami v okolí mateřské školy pro usnadnění přechodu a adaptace dětí na povinné základní vzdělávání.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování

dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 31. 12. 2020 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny, a do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování do funkce ředitelky Univerzitní mateřské školy VŠB-TUO, 17. listopadu 2172/15, 708 33 Ostrava – Poruba, ze dne 15. 5. 2013
2. Školní vzdělávací program platný od 1. 9. 2019 a projednaný se zaměstnanci dne 25. 6. 2019
3. Třídní vzdělávací programy všech tříd
4. Organizační řád mateřské školy, čj.: UMŠ/06/2013 účinný od 9. 9. 2013
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný od 2. 9. 2019
6. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní roky 2019/2020, 2020/2021
7. Plán uvádění učitelky mateřské školy do praxe (1) zpracovaný 4. 9. 2018
8. Školní matrika ve školním roce 2020/2021 - vybraný vzorek
9. Dotazník pro rodiče před nástupem do mateřské školy - vybraný vzorek
10. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků mateřské školy - doklady o dosaženém vzdělání, certifikáty dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - vybraný vzorek
12. Přehledy docházky dětí ve školním roce 2020/2021
13. Třídní knihy všech tříd, školní rok 2020/2021
14. Dokumenty k evaluační činnosti školy - hospitační záznamy - vybraný vzorek
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2019/2020
16. Inspekční zpráva čj.: ČŠIT-2232/13-T, ze dne 12. 1. 2014
17. Smlouva č. 00317/2020/ŠMS uzavřena podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytnutí dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů ze dne 7. 2. 2020
18. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2019 ze dne 20. 1. 2020
19. Dokumentace k zajištění požární ochrany a bezpečnosti dětí ve školním roce 2020/2021

20. Smlouva o školním stravování č. Š-07/2017 uzavřena se Základní školou, Ostrava - Zábřeh, Kpt. Vajdy 1a, příspěvková organizace ze dne 31. 8. 2017 včetně Dodatku č. 1 ze dne 26. 8. 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Millionová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Milena Millionová v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Ludmila Kubicová v. r.

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Klára Kudlíková v. r.

Mgr. Jarmila Španihelová, odbornice na předškolní vzdělávání

Jarmila Španihelková v. r.

V Novém Jičíně 15.10.2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vlasta Tobolíková,
ředitelka školy

Vlasta Tobolíková v. r.

V Ostravě 20.10.2020